

Головата Надія

(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та публічного управління Мельник А.Ф.)

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Для України на сьогодні є надзвичайно актуальним питання запровадження цілісної системи державного стратегічного планування, яка сприятиме забезпеченню ефективності розвитку держави та виходу України на провідні позиції у світі.

Стратегічне планування – це скоординовий та узгоджений процес визначення довгострокового бачення розвитку держави, його перетворення у реалістичні цілі та завдання з метою реалізації державної політики. Це означає, що довго (понад 5 років), середньострокові (3-5 років) та короткострокові (річні) процеси та інструменти планування діяльності та бюджетного планування поєднані з системою стратегічного планування, а інформація щодо цих процесів є взаємопов'язаною і послідовною.

Державне стратегічне планування -функція державного управління з обрання пріоритетів, визначення з урахуванням наявних ресурсів цілей та напрямів розвитку, розроблення та реалізації взаємозв'язаних завдань і заходів із соціально- економічного розвитку.

Основною метою державного стратегічного планування є побудова системи взаємопов'язаних цілей, завдань, механізмів та комплексу заходів для забезпечення соціально-економічного розвитку держави[1].

Говорячи про стратегічне планування як інструмент забезпечення сталого розвитку держави, слід виділити основні риси, які мають бути покладені в основу його розуміння та здійснення для забезпечення ефективності цього процесу:

- реалізація стратегічного планування передбачає дотримання двох вимог до нього: по-перше, тривалий горизонт планування (5 і більше років), по-друге, спрямування плану на подальший розвиток, забезпечення позитивної динаміки за всіма напрямками діяльності, передбаченими поставленими цілями з максимальним використанням наявного потенціалу;

- стратегічне планування повинно давати чітке уявлення про цілі та пріоритети розвитку, визначаючи основні напрями діяльності, задачі та індикативні показники, які мають бути досягнуті, без зайвої для планів такого рівня деталізації;

- стратегічне планування повинно бути систематичним і достатньо гнучким, адаптивним, таким що передбачає можливості внесення певних змін, які можуть бути зумовлені змінами в загальному суспільному та соціально-економічному житті країни;

– стратегія має бути обґрунтованою, комплексною та системною, до її розробки мають бути залучені кваліфіковані фахівці, експерти з різних питань розробки і реалізації вказаної стратегії;

– при стратегічному плануванні необхідно об'єктивно визначати та оцінювати поточний стан розвитку, наявний потенціал задля найбільш повного його використання при визначенні та досягненні стратегічних цілей та завдань [2].

Існуюча система прогнозних та програмних документів регламентується Законами України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про державні цільові програми», «Про Національний банк України», Бюджетним кодексом України, постановою Кабінету Міністрів України «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету України» тощо.

Система прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку складається із:

– прогнозів економічного і соціального розвитку України на середньо-та короткостроковий період;

– Державної програми економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період;

– Прогнозів економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на середньостроковий період;

– програм економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, областей, районів та міст на короткостроковий період;

– прогнозів розвитку окремих галузей економіки на середньостроковий період;

– програм розвитку окремих галузей економіки.

Учасниками державного стратегічного планування є Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Національний банк України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Наразі головним стратегічним документом України є Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», метою якої є впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на провідні позиції у світі.

Дана Стратегія визначає цілі, напрями, пріоритети розвитку країни а також містить 25 ключових показників, за якими можна оцінити перебіг виконання реформ і програм.

У перспективному розвитку країни визначено чотири основні вектори:

– вектор розвитку – забезпечення сталого розвитку держави, проведення структурних реформ і, як наслідок, підвищення стандартів життя. Україна має

стати державою із сильною економікою та передовими інноваціями;

– вектор безпеки – забезпечення гарантій безпеки держави, бізнесу та громадян, захищеності інвестицій та приватної власності;

– вектор відповідальності – це забезпечення гарантій, що кожен громадянин, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного й соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак, матиме доступ до високоякісної освіти, системи охорони здоров'я та інших послуг у державному та приватному секторах;

– вектор гордості – забезпечення взаємної поваги та толерантності в суспільстві, гордості за власну державу, її історію, культуру, науку, спорт.

У рамках названих чотирьох векторів руху «Стратегія-2020» вклучає в себе 62 реформи. З них пріоритетними визначено вісім реформ і дві програми. При цьому в документі уточнюється, що кількість і зміст названих реформ та програм розвитку держави можуть змінюватися в процесі реалізації[4].

Ще одним важливим стратегічним документом, що визначає пріоритети розвитку нашої держави є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, яка визначає якісно новий формат відносин між Україною та Європейським Союзом на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції» і слугує стратегічним орієнтиром системних соціально- економічних реформ в Україні. Передбачена Угодою поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом визначатиме правову базу для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, частково робочої сили між Україною та Європейським Союзом, а також регуляторного наближення, спрямованого на поступове входження економіки України до спільного європейського ринку.

Крім того, система стратегічних та програмних документів в Україні передбачає існування документів, які стосуються розвитку сектору або галузі державного управління, а також так звані «горизонтальні» стратеги, наприклад Стратегія реформування державного управління на 2016-2020 роки, Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року (містить базові принципи регіонального розвитку України та передбачає підготовку регіональних стратегій), як такі, що мають вплив на всі органи виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях.

Використані джерела

1. Забелин П.В. Основы стратегического управления: Уч. пособие. / П.В. Забелин, Н.К. Моисеева. — М.: Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 1997. — 195 с.

2. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління: Навч. Посібник. – К. – КНЕУ, 1999.

3. Атаманчук В. Г. Теория государственного управления : [курс лекций] / В. Г. Атаманчук. – М.: Юридическая литература, 1997. – 400 с.

4. Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020».

5. Стратегія реформування державного управління України на 2016 – 2020 роки.

6. Україна: Оцінювання системи врядування. Березень 2016 року = Ukraine: Governance Assessment. March 2016 / SIGMA ; пер. з англ. О. Шаленко; наук. ред. пер. І. Ібрагімова ; вип. ред. А. Вишневський. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2017. – 248 с.

Городинська Вікторія

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту
та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ КАР'ЄОЮ ПЕРСОНАЛУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Сучасні умови ринкової економіки створюють нові можливості до реалізації поцесу управління персоналом. Організації починають усвідомлювати те, що працівники є головним рушійним чинником їх розвитку, а тому об'єктивно змушені видозмінювати ситеми управління професійним розвитком та кар'єрою керівників, підготовкою їх резерву.

Актуальність проблеми полягає в тому, що головним сенсом реалізації технологій управління кар'єрою персоналу є ефективне використання кадрових ресурсів організації, а саме їх можливість до професійної діяльності для досягнення цілей підприємства та задоволення особистих інтересів самих працівників.

Одним з перших дослідників, який розглянув проблему формування соціальних технологій, був американський учений К. Поппер, який вказував на існування таких різновидів соціальних технологій, як холістичні, утопічні, для яких характерним є прагнення до всезагального перетворення соціальної системи, і часткові, тобто такі, які містять програму і методологію діяльності з вирішення конкретного соціального завдання [2, с. 54]

Головною ознакою соціальних технологій є те, що вони поєднують між собою соціальну теорію, методологію та соціальну практику, забезпечуючи науково обґрунтований вибір оптимальних засобів впливу суб'єктів управління на об'єкт, задля створення сприятливих умов життєдіяльності людей.

Методологічним підґрунтям розробки та впровадження технології управління розвитком кар'єри є уявлення про необхідність формування кар'єрної компетентності як кінцевого результату окремих технік, засобів і прийомів, орієнтованих на становлення фахівця, компетентного у реалізації власної кар'єрної програми. Технологія управління розвитком кар'єрної компетентності (ТУРКК) – це взаємоузгоджений комплекс, який містить теоретично обґрунтовані і практично орієнтовані процедури досягнення